

Psychische stress en cellulaire veroudering: de samenhang tussen depressie, angst en telomeerlengte

J.E. VERHOEVEN, P. VAN OPPEN, B.W.J.H. PENNINX

Sinds december 2017 heeft het *Tijdschrift voor Psychiatrie* een (online)accreditatiesysteem. Dit is het zesde accreditatieartikel: J.E. Verhoeven, P. van Oppen, B.W.J.H. Penninx, Psychische stress en cellulaire veroudering: de samenhang tussen depressie, angst en telomeerlengte. *Tijdschr Psychiatr* 2017; 59 (6): 350-359.

U vindt het artikel op <http://www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl/issues/514/articles/11381>;

klik op accreditatietoets in de linker kolom: meld u eerst aan en log vervolgens in.

SAMENVATTING

ACHTERGROND Het hebben van een depressieve of angststoornis heeft niet alleen psychische gevolgen, maar ook invloed op de lichamelijke gezondheid. Personen met een depressieve of angststoornis hebben een sterk verhoogde kans op diverse lichamelijke (ouderdoms)ziekten zoals hart- en vaatziekten en diabetes; dit roept de vraag op of er sprake is van snellere cellulaire veroudering.

DOEL Onderzoeken van de crosssectionele en longitudinale samenhang tussen depressieve en angststoornissen en telomeerlengte, een maat voor cellulaire veroudering.

METHODE Telomeerlengte werd gemeten bij deelnemers met en zonder psychiatrische stoornis van de Nederlandse Studie naar Depressie en Angst (NESDA) bij de basismeting (n = 2936) en de 6-jaarsmeting (n = 1883).

RESULTATEN Personen met een depressieve of angststoornis hadden gemiddeld kortere telomeerlengte dan de controlegroep zonder stoornis. Deze associatie werd deels verklaard door ontregelingen in fysiologische stresssystemen en een ongezonde leefstijl. Longitudinaal waren veranderingen in kenmerken van depressieve en angststoornissen echter niet geassocieerd met veranderingen in telomeerlengte.

CONCLUSIE Deze resultaten suggereren dat psychische stress, zoals die wordt ervaren door mensen met een depressieve of angststoornis, een uitwerking heeft op de veroudering van het lichaam. Vervolgonderzoek moet uitwijzen of depressieve en angststoornissen daadwerkelijk een directe uitwerking hebben op het verkorten van telomeren of dat er een derde factor, bijvoorbeeld erfelijkheid, ten grondslag ligt aan de relatie.

TIJDSCHRIFT VOOR PSYCHIATRIE 59(2017)6, 350-359

TREFWOORDEN angststoornis, cellulaire veroudering, depressie, depressieve stoornis, stress, telomeerlengte

ARTIKEL

